

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **R. Č.,** zastoupený JUDr. Pavlem Kačírkem, advokátem se sídlem Zenklova 230/66, Praha 8 - Kobylisy, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu,** se sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1, v řízení o kasačních stížnostech žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ca 119/2008 – 55 a proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 10. 2011, č. j. 6 Ca 119/2008 – 80.

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ca 119/2008 – 55 ve znění opravného usnesení ze dne 4. 10. 2011, č. j. 6 Ca 119/2008 – 80 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Žalobci **se vrací** přeplatek na soudním poplatku ve výši 5000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ca 119/2008 – 55 žalobu, jíž se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (dále jen „finanční ředitelství“). V záhlaví rozsudku městský soud uvedl, že rozhodoval v řízení o žalobě proti rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 15. 2. 2008, č. j. FŘ 939/08-100-202370. V odůvodnění uvedl, že napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti dodatečnému platebnímu výměru na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2002, který vydal Finanční úřad pro Prahu 9 (dále jen „finanční úřad“) dne 30. 8. 2006, č. j.

234319/06/009915/6226, jímž byla stěžovateli doměřena daň ve výši 1 257 148 Kč. Dále se městský soud věcně vypořádal se žalobními námitkami stěžovatele.

Následně usnesením ze dne 4. 10. 2011, č. j. 6 Ca 119/2008 – 80 provedl městský soud opravu písemného vyhotovení citovaného rozsudku tak, že celý jeho text, včetně záhlaví a výroku, nahradil jiným textem, přičemž změna spočívala v tom, že v záhlaví bylo místo č. j. FŘ 939/08-1100-202370 uvedeno č. j. FŘ 940/08-1100-202370 a v odůvodnění byly změněny údaj o zdaňovacím období (místo roku 2002 uveden rok 2003), číslo jednací dodatečného platebního výměru finančního úřadu (místo č. j. 234319/06/00915/6226 uvedeno č. j. 234324/06/00915/6226), údaj o výši dodatečně doměřené daně (místo částky 1 257 148 Kč uvedena částka 1 094 870 Kč) a údaje o daňové kontrole. V odůvodnění opravného usnesení městský soud odkázal na ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. a uvedl, že při vypracování písemného vyhotovení rozsudku došlo v jeho záhlaví a odůvodnění k chybnému uvedení čísel jednacích rozhodnutí finančního ředitelství a finančního úřadu, zdaňovacího období a částky daně. Proto městský soud tyto zjevné nesprávnosti usnesením opravil, přičemž vzhledem k jejich počtu a rozptýlení ve více odstavcích opravil rozsudek jako celek. Opravné usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 6. 10. 2011.

V kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2011 podané v zákonné lhůtě proti citovanému rozsudku, namítal stěžovatel jeho zmatečnost, zejména v relaci ke skutečnosti, že téhož dne jako napadený rozsudek obdržel také další rozsudek městského soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ca 120/2008 - 52, kterým bylo o téže věci rozhodnuto opakovaně, avšak pod jiným číslem jednacím. Stěžovatel namítal, že mu není známo, jakým pravomocným rozhodnutím vlastně byla jeho právní pozice vymezena, a byl tak uvržen do stavu naprosté právní nejistoty. Dále v kasační stížnosti stěžovatel zpochybnil věcné závěry vyslovené městským soudem v napadeném rozsudku a navrhl zrušení rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení

Následně dne 17. 10. 2011 podal stěžovatel kasační stížnost proti opravnému usnesení, ve které namítal, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která vyvolala jeho nezákonnost. Postupem podle ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. nelze nahradit výrok opravovaného rozsudku jiným, vztahujícím se k jiné věci. V režimu citovaného ustanovení není možné rozhodnout jinou právní věc navazující na jiné daňové řízení. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2007, č. j. 4 Ans 3/2006 - 123 a namítal, že v daném případě se nejednalo, a ani nemohlo jednat, o opravu zjevné nesprávnosti, ale pouze a výlučně o nahrazení jednoho výroku výrokem jiným, fakticky tedy nahrazení jednoho rozsudku rozsudkem zcela odlišným. Městský soud nebyl oprávněn v režimu ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. změnit výrok napadeného rozsudku, a již vůbec nahradit rozsudek, který si vyhodnotil jako vadný, rozsudkem v jiné, do té doby nerozhodované, věci. K závěrům městského soudu ve věci samé pak stěžovatel odkázal na argumentaci obsaženou v jeho kasační stížnost proti napadenému rozsudku a uvedl shodné stížní námitky. Z těchto důvodů navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou zmatečnosti napadeného rozsudku a související námitkou nesprávné aplikace ust. § 54 odst. 4 s. ř. s.

Ze spisů městského soudu vedených pod sp. zn. 6 Ca 119/2008 a sp. zn. 6 Ca 120/2008 Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o žalobě proti rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 15. 2. 2008, č. j. FŘ 939/08-1100-202370 bylo u městského soudu vedeno pod sp. zn. 6 Ca 120/2008 a řízení o žalobě proti rozhodnutí finančního ředitelství z téhož dne, č. j. 940/08-1100-202370 pod sp. zn. 6 Ca 119/2008. Obsah písemného vyhotovení napadeného rozsudku tomu nicméně neodpovídá, neboť je identický s obsahem rozsudku městského soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ca 120/2008 - 52. Toto pochybení bylo podle názoru městského soudu důvodem pro vydání opravného usnesení.

Podle ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. opraví předseda senátu v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

Citované ustanovení umožňuje soudu opravit v rozsudku jak početní a písařské chyby, tak i jiné zjevné nesprávnosti. Za zjevnou nesprávnost může být považována pouze chyba, ke které došlo zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti bylo rozhodnutí vyhlášeno či vyhotoveno a která je každému zřejmá. Zřejmost nesprávnosti musí být patrná především z porovnání výroku rozsudku a jeho odůvodnění, případně i z jiných souvislostí (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2007, č. j. 4 Ans 3/2006 - 123, publikován pod č. 1177/2007 Sb. NSS).

Možnostmi aplikace ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. se Nejvyšší správní soud zabýval také v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 84/2004 - 87 (publikován pod č. 836/2006 Sb. NSS), v němž dospěl k závěru, který zobecnil do právní věty: „*Zamění-li krajský soud zcela obsah odůvodnění s jinou věcí a je-li tato vada vytýkána v kasační stížnosti, nelze takto vzniklou situaci napravit postupem dle § 54 odst. 4 s. ř. s. a vydat opravné usnesení, jehož obsahem bude zcela nové a patřičné odůvodnění výroku rozhodnutí, a v důsledku takového postupu soudu považovat kasační stížnost za nedůvodnou.*“ V odůvodnění citovaného rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „*se plně ztotožňuje s názorem stěžovatele, že rozsudek tak, jak byl vyhotoven a doručen účastníkům řízení nesplňuje nároky, které jsou na něj zákonem kladeny, pokud jde o srozumitelnost takovéhoto rozhodnutí. Samotný rozsudek vskutku trpí nesrozumitelností, neboť se v obsahu odůvodnění vyjadřuje k jiným osobám, než k žalobci. Tento nedostatek stěží může napravit soud I. stupně, tzv. opravným usnesením, neboť předmětné ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s. se dotýká jen skutečně zjevných nesprávností, které lze jednoduchým způsobem opravit; pokud jde o opravy odůvodnění obvykle postačuje opravu provést jen na jednotlivých vyhotoveních daného rozhodnutí. Pochopitelně lze opravu odůvodnění rozhodnutí provést i opravným usnesením, ovšem zákon ani soudní praxe nemá na mysli takovou opravu, která ve své podstatě přepisuje celé znění odůvodnění v rozsahu několika stran. V dané situaci nebylo vůbec na místě, aby soud I. stupně za situace, kdy již byla podána kasační stížnost, takto chybu napravoval. Tím nepochybně ke srozumitelnosti rozhodnutí nepřispěl, když z původního rozsudku platil toliko výrok a z druhého rozhodnutí – opravného - celé odůvodnění. Za této situace je vskutku namístě, aby takovýto rozsudek byl zákonným způsobem zrušen.*“

Citované závěry jsou plně aplikovatelné i v dané věci. Za situace, kdy městský soud zaměnil písemné vyhotovení jednoho rozsudku za písemné vyhotovení jiného rozsudku, nemůže se jednat o zjevnou nesprávnost ve smyslu ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. Nejde totiž o nesprávnost, která by byla „každému zřejmá“ nebo která by bez znalosti obsahu soudního spisu vyplynula z porovnání výroku a odůvodnění napadeného rozsudku. Městský soud tedy ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. aplikoval nesprávně, neboť uvedené pochybení nebylo možné napravit vydáním opravného usnesení. Bez opravy provedené napadeným usnesením ale napadený rozsudek neobstojí, a je proto nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Městský soud se v něm totiž zabýval výhradně přezkumem správního rozhodnutí, jehož přezkum nebyl předmětem řízení o žalobě. Kasační stížnosti stěžovatele jsou tedy důvodné.

Za této situace se již Nejvyšší správní soud věcně nezabýval dalšími stížními námitkami obsaženými v kasačních stížnostech. Takový přezkum je vzhledem k nesrozumitelnosti napadeného rozsudku nemožný.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek ve znění napadeného usnesení podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, v němž je městský soud podle odst. 4 citovaného ustanovení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O věci bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Výrok o vrácení přeplatku na soudním poplatku se opírá o ust. § 10 odst. 1 věta druhá zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle kterého soud vrátí přeplatek, bylo-li na soudním poplatku zaplaceno více, než činila poplatková povinnost. V daném případě stěžovatel zaplatil soudní poplatek ve výši 5000 Kč jak za kasační stížnost proti napadenému rozsudku, tak i za kasační stížnost proti napadenému usnesení. De facto však podal kasační stížnost pouze proti napadenému rozsudku ve znění opravného usnesení, tedy proti jedinému rozhodnutí městského soudu. Stěžovatel tedy na poplatku zaplatil více, než činila jeho poplatková povinnost. Protože byly splněny zákonné podmínky pro vrácení přeplatku na soudním poplatku, Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 10a odst. 1 citovaného zákona rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu